

NAŠA MOČ

LIST ZA ČLANE VZAJEMNE ZAVAROVALNICE V LJUBLJANI

Izhaja dvanajstkrat na leto. — Celoletna naročnina za člane Vzajemne zavarovalnice Din 1'—, za vse ostale Din 16'—

Izdaja: Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani. — Uredništvo in uprava v Ljubljani, Miklošičeva cesta 19, telefon 25-21 in 25-22

LETNIK II.

NOVEMBER 1937

ŠTEV. 11

Igra z ognjem

1. dejanje.

Zavarovalni zastopnik: Dober dan, oče! Saj me že poznate, ne?

Oče Koloman (kakih 55 let ima in le nerad govori): Hm, dal Agent!

Zavarovalni zastopnik: Pa naj bom agent! Res je, da sem Vam zavaroval poslopja, čeprav celih 22 let niste o tem hoteli ničesar slišati. Moral je pogoreti сосед Lenart, da ste podpisali. Moral je v cvetu let umreti Joštov zet Primož, da ste začeli misliti na zavarovanje v prid svojih otrok. A nisem prišel, da bi Vam vse to očitil. Nekaj drugega in važnejšega je, zaradi česar sem se moral oglasiti pri Vas. Čujte, oče, ali je res mogoče, da še vedno niste letos plačali premije? [Aha, tu je kopito, boste rekli. Počakajte!]

Koloman: Moja stvar!

Zastopnik: O ne samo Vaša. Vaša in vaših recite rajši.

Koloman: Mojih?

Zastopnik: Da, bolj vaših kot Vaša! Vem, da rca ne nosite na dlani, a tega ne morete reči, da bi Vam sreča in bodočnost vaših dragih ne bili kar naprej na misli.

Koloman: Rad jih imam, res!

Zastopnik: Saj vem, da je tako. Slab zastopnik bi bil, če ne bi vedel, kakšnega kova so naši člani. Tudi to je namreč za nas važno, kako naš zavarovanec živi, kako za svoje skrbi, kako je na svoj pri nas zavarovani dom navezan. Pa prav zaradi tega se čudim, da plačilo premije zanemarjate, ko vendar veste, da lahko pride nesreča in Vam uniči vse, kar Vam je danes nepogrešljivo. Ta »hišac«, niti ta peč s prijaznim zapečkom ne bo več tista, če jo na novo pozidate. In — bodimo odkriti — s čim bi jo pozidali? Le zavarovalnica Vam lahko nudi za to odpomoč.

Koloman: Ne mislim pogoreti!

Zastopnik: Kdo pa pravi kaj takega. Preved Vas poznam in predobro vem, da ne bi hoteli pogoreti, pa četudi bi Vam zavarovalnica zgradila palačo. Dom je le eden. Ni mogoče preboleti nesreče, ki uniči ono, kar je bilo Vaši krvi drago že nad eno stoletje. Toda priznati morate vendar, da pri nas mnogo gori in da gorijo tudi poslopja kakor so Vaša. Zdaj je kriva nesreča, zdaj spet zločinska roka. Mislim, da je le silno majhen odstotek pogorelecev tak, da bi si bil požar želel. Ogromna večina njih je nesrečna, čeprav jim zavarovalnica škodo pokrije. Najbolj nesrečni so seveda oni, ki so bili zavarovani, pa niso mislili na pravočasno plačilo premije. Odlasali in odlasali so, za opomine zavarovalnice se niso brigali, niti za odlog niso prosili. Pa je prišla nesreča in prej tako ponosni gospodar je preko noči — berač.

Koloman (nekaj zagodrnja in odide v kamro).

Zastopnik (sam za sebe): Na, sedaj je odšel in Bog ve, če se vrne. Res so ljudje čudni. Tale Kolomanova korenina prav gotovo misli, da mi je poseben užitek, če ga moram opozarjati na plačilo premije. Pa je, Bogu bodi potoženo, večina taka. Nočejo in nočejo razumeti, da jim zastopniki hočemo le dobro. Koliko potov človek napravi, kaj vse žrtvuje, da bi bili ljudje varni in v nesreči brez skrbi! Pa kljub temu se najdejo ljudje, ki nam očitajo, da delamo z golj zaradi zaslužka. Kot da nas eden ne bi smel živeti!

(V tem se vrne oče Koloman in brez besede odšteje zastopniku denar za premijo.)

Zastopnik: Tako je prav, oče Koloman. Sedaj sta oba rešena skrbi. Ne hudujte se pa, če še enkrat sprožim tisto stvar, zaradi katere ste se že večkrat jezili na mene. Saj veste, da bi bilo

treba zavarovati tudi krmo in žito in pohištvo, skratka tudi premičnine. Največkrat požar na teh napravi več škode kot na poslopih. Jesen bo kralu tu in kašče bodo polne. Res, oče Koloman, čas je, da zavarujete tudi premičnine.

Koloman: Piši! (Zastopnik spiše ponudbo.) Koloman (podpiše in reče): Tudi plačam takoj (ter odšteje denar za novo zavarovanje premičnin).

Zastopnik: Oče Koloman, hvala Vam! Od srca želim, da ne bi nikdar današnjega dne obžalovali, pa tudi, da Vam nikdar ne bi bilo treba iskati pomoči pri zavarovalnici!

Koloman: Bog daj in sv. Florijan!

2. dejanje.

Prva slika.

(Na vernih duš dan. Zunaj brije ostra burja. Zastopnik sedi pri petrolejki in prebira »Našo moč«. Tedaj se naenkrat odpro vrata in v poltemi opazi zastopnik Kolomana. Ves bled je.)

Zastopnik: Za božjo voljo, oče Koloman, kaj Vas je ob takim vremenu in tako pozno prineslo k meni?

Koloman: Davi smo pogoreli. Zgorele so tudi police.

Zastopnik: Pa menda ne mislite, da zaradi zgorelih polic niste več zavarovani! Polica je verni posnetek ponudbe, ki ste jo bili podpisali in ta je varno spravljena v palači Vzajemne zavarovalnice v Ljubljani. Ona bo služila za podlago pri presoji odškodnine, ki Vam jo bo Vzajemna izplačala. Sedaj pa grem na pošto in oddam brzojavno poročilo o Vaši nesreči. Cenilec se bo čimprej zglasil pri Vas.

Koloman: Prav! Lahko noč!

Druga slika.

Pismonoša je pravkar odštel Kolomanu 10.000 dinarjev, ki jih je poslala Vzajemna. Zastopnik tuje zavarovalnice je navzoč.

Zastopnik tuje zavarovalnice: Sedaj pa imate, oče! Ali Vam nisem pravil, da Vas bodo ofrnazili. Škode imate nad 30.000 din, dobili pa ste komaj eno tretjino. Sedaj boste vsaj izpregledali.

Koloman (jezno namrši čelo, jezik se mu čudno razveže): Midva sva opravila. Izprašajte si rajši vest, kako je Vaša zavarovalnica izplačala Lenartu! Vam ne bom pripovedoval, kako in kaj je z menoj in Vzajemno. Vedite, da je to šele del denarja, ki ga prejmem od Vzajemne. Kaj mi bo sedaj ves denar pri hiši! Ko bom med zidanjem spet potreboval denar, ga bom dobil. Ta čas pa je denar varno naložen na obresti pri Kreditni zadrugi sodelavcev Vzajemne. To je ena. Druga pa je, da sem se prepričal, da zastopnik Vzajemne ni samo agent, temveč res misli in čuti z nami. Zato pa, prijatelj, z Bogom in poskusite srečo kje drugje!

3. dejanje.

Ziva slika: Pred gledalci stoji nova Kolomanova hiša z modernimi gospodarskimi poslopi. Pred hišo, na kateri se blesti tablica z napisom: Zavarovala Vzajemna, je zbrana vsa Kolomanova družina. Sredi skupine stoji Koloman, ves pomlajen, ter veselo stiska roko zastopniku Vzajemne. V ozadju se sliši fantovska pesem:

V hribih se dela dan,
v hribih žari.
Bratje, le ven na plan,
na vrh planin!

Opozorilo!

Novine Vinko, Štepanja vas 59, ni več zastopnik Vzajemne zavarovalnice, oddelka »Karitas«, in nima pravice niti sprejemati novih članov niti kasirati denarja!

»Karitas«
posmrtnisko zavarovanje,
Ljubljana.

Manj strašna noč je v trne zemlje krill kot so pod svetlim soncem sužni dnovi.

Ti dve vrstici iz Prešernovega »Krst« so lahko čitali, kateri so pravilno rešili našo septembrsko nagradno zlogovnico. In teh je bilo tokrat izredno veliko. Izžrebani so bili sledeči:

Franeka Anderle, Selo 20, p. Žirovnica;
Franc Sodja, kmet, Jereka 2, p. Boh. Bistrica;
Ferdo in Justina Majeen, Brnica 11, p. Dol pri Hrastniku;

Anton Kržišnik, Poljane 56 nad Škofjo Loko;
Anka Žebot, abiturientka, Maribor, Loška 10;
Gothard Fermé, župnik, Nova Štifta, pošta Gornji grad;

Minka Kalan, učiteljica, Zapotok, p. Turjak;
Angelea Hlebec, dijakinja, Stražišče št. 303 pri Kranju;

Modrijan France, kaplan, Loče pri Poljčanah;
Iva Korbarjeva, učiteljica, Sv. Peter na Medvedjem selu, p. Podplat.

Vsi naštetih bodo do konca oktobra prejeli vsak po eno lepo vezano slovensko knjigo.

Važna pripomba: Nekateri reševalci naših mesečnih nagradnih zlogovnic še vedno pri svojem naslovu ne napišejo, kdaj so rojeni in kaj so po poklicu. Poslej nihče ne bo mogel priti v poštev pri žrebanju nagrad, kdor teh podatkov ne bo sporočil.

Kauče kupite najmodernejše oblike še vedno najugodnejše pri Egon Zakrajšek · Ljubljana Miklošičeva cesta št. 34

Dva krokarja. »Gospod, kaj je tam zgoraj na nebu, luna ali sonce?« — «... res ne vem, gospod, sem preveč pijan...»

Judovska. Dva Juda sta si naročila za večerjo ribe. Imeli so samo še dve, eno manjšo, eno večjo. »Kar vzemi!« — pravi prvi Jud drugemu in ta si vzame večjo ribo. »Nesramnost!« — pravi prvi. — »Katero bi bil pa ti vzel, če bi bil prvi jemal?« — »Manjšo, se razume!« — »Potem je vse v najlepšem redu, saj jo imaš.«

Možje! Prava ljubezen in skrb za ženo in družino zahteva vedno tudi pravilno in dobro življenjsko zavarovanje

Kdo vodi naše zavarovalnice?

izmed družb, ki spadajo v italijansko interesno območje, deluje pri nas

JADRANSKA ZAVAROVALNA DRUŽBA

ali

RIUNIONE ADRIATICA DI SICURTA

s sedežem v Trstu.

Predsednik družbe je

ARNALDO FRIGESSI DI RATTALMA v Trstu. Ta je obonem predsednik zavarovalne družbe »L'Assicuratrice Italiana« v Milanu in »Società Finanziaria Assicurativa« v Trstu in Milanu, podpredsednik Mednarodne nezgodne in škodne zavarovalne družbe na Dunaju, zavarovalne delniške družbe »L'Orient« v Carigradu, zavarovalne družbe »Protectrice-Accidents« v Parizu, zavarov. družbe »Protectrice-Vie« v Parizu, zavarov. družbe »Agricola-Fonciera« v Bukarešti, Monakovske življenjske zavarovalne d. d. v Monakovem in Com. delle Comp. di Assie. Maritime v Trstu. Dalje je upravni svetnik sledečih družb: Italij.-češkoslovaške trgovske zbornice, Češkoslovaške zavarovalne d. d. za obrt, trgovino in industrijo v Pragi, »Bulgarskega Feniks« v Sofiji, zavarovalnice »Lloyd Siciliano S. A. It. di Assie. Maritime e Riass. Gen.« v Rimu, »Unione Subalpina di Assie.« v Turinu, »Mutua Assie. Cotonica« v Milanu, Soc. It. per le Strade Ferrate Meridionali v Florenci, »Assoc. fra le Sez. Ital. p. az.« v Milanu, »Unione Ital. di Riassic.« v Rimu, »Credito Italiano« v Milanu, »Soc. An. per Azioni Zona Industriale del Porto di Trieste« v Trstu, »Istituto di Credito per le Imprese di pubblica Utilità« v Rimu, parobrodne družbe »Cosulich« v Trstu ter upravni svetnik številnih fašističnih gospodarskih korporacij.

Ravnateljski svet tvorijo poleg predsednika še:

Podpredsednik:

Salvatore Segrè Sartorio, senator.

Člani:

Alessandro G. Afendulli, senator Borletti Conto di Arosio, Guido Cosulich, baron Leo Economo, Enrico Marchesano, minister Antonio Mosconi, poslanec Giacinto Motta, Carlo Orsi, Enrico Parisi nob. di Messina, baron Rodolfo Parisi, Alberto Pirelli in Enrico Paolo Salem.

Generalni svet sestavljajo:

Gustavo Alberti, poslanec prof. Alberto Asquini, poslanec Zenone Benini, Guglielmo Brunner, Giovanni Buitoni, poslanec Nicolo Castellino, Arnaldo Cavaliere, Cesare Cavaliere, Francesco Cesoni, Alessandro Faà di Bruno, Enrico Galvani, Alberto Glanzmann, poslanec Antonio Laroeca, poslanec Giuseppe Mazzini, poslanec Emilio Menegozzi, senator Conte Giacomo Miari de' Cumani, Alberto Mimbelli, Giovanni Misco, Ignazio Mormino, Carlo Attolenghi, poslanec Filippo Pennavaria, senator Attilio Pozzo, baron Ambrogio Ralli, Massimiliano Reismann, Lodovico Rizzi, Ferruccio Slocovich, Gian Carlo Stucky, Giacomo Treves in Gerardo Vicuna.

Ravnateljstvo za Jugoslavijo sestavljajo:

Ravnateljski svetnik: **DAMJAN BRANKOVIČ** v Beogradu, predsednik »Astra« d. d. za kemične proizvode, Jugoslav.-madžarske d. d. za izmenjavo robe, Beograjskih tekstilnih podjetij d. d., G. Rumpel stavbne in trgovske d. d., Jugoslovanske Ganz d. d. — vse v Beogradu, podpredsednik Jugoslav. Union banke v Beogradu, upravni svetnik Narodne banke kraljevine Jugoslavije, Prve mehan. tovarne okenskega stekla d. d. v Pančevem in Tovarne aluminija v Beogradu, član ravnateljstva Beočinske cementne tovarne in Prve jugoslov transportne d. d. Schenker & Co. v Beogradu i. t. d.

Generalni predstavnik in vodilni ravnatelj: **JOŽEF KARFUNKEL**. — Prokurist: **LEOPOLD SPITZER**.

(Opomba: Prednje podatke smo posneli po gospodarskem letopisu Compassu za l. 1937 in po poslovnem poročilu družbe »Riunione Adriatica di Sicurtà« za leto 1936.)

Pomembnejši spominski dnevi

1. nov. 1918 je zasedla srbska vojska Beograd. V mesecu septembru se je pričela rušiti fronta evropskih osrednjih držav na vseh koncih; tako je bila v dneh od 14. do 20. sept. prodrti bolgarska fronta pri Solunu. Potem je šlo pa zelo hitro naprej, in vkorakanje srbske vojske v Beograd moremo označiti kot zaključek velikih vojaških operacij na jugu.

9. nov. 1456 je bil v Beogradu ubit zadnji celjski grof Ulrik II. Vladal je bil le dve leti. Čeprav ni mislil slovensko, kot takrat sploh ni bilo nacionalizma v sedanjem smislu, ga moramo vendar smatrati kot nekakšnega zastopnika jugoslovansva. Po njegovi smrti so se začeli znani boji za njegovo dediščino (Pegam in Labbergar).

12. nov. 1920 je bila z Italijo sklenjena pogodba v Rapallu, ki je določila nam krivično mejo proti Italiji in je ustvarila samostojno državo Reko. Ta se je pozneje združila z Italijo. Pogodba v Rapallu je Slovence razkosala. Tako smo dobili v teku dobrega meseca dva smrtna udarca; kajti mesec dni prej, 10. oktobra, se je bil vršil na Koroškem plebiscit in smo izgubili krasno deželo, zibelko slovenstva.

13. nov. 1560 je bil rojen v Ljubljani Tomaž Hren, poznejši škof in reformator; umrl je dne 10. febr. 1630. Njegov čas je čas protireformacije, ko je nazaj potisnjeni katolicizem prešel k protinapadu, ki ga je vodil španski kralj Filip II. Žrtve tistih bojev je bila tudi nesrečna škotaka kraljica Marija Stuart. Pri nas je protireformacija uspela, in prej že močno poluteranjenjene slovenske dežele so postale zopet katoliške.

16. nov. 1632 je padel v bitki pri Lützenu na Saškem švedski kralj Gustav Adolf, ki je bil prišel s severa dol v Srednjo Evropo kot zaščitnik protestantizma. Protestanti so izgubili z njim vse nadkriljujočega voditelja, obdanega s sijajem rešitelja luteranske vere, opremljenega z močno moralno avtoriteto.

16. nov. 1869 je bil otvoren Sueški prekop. S tem je dobila v prvi vrsti Južna Evropa hitro zvezo z deželami Južne in Vzhodne Azije. Zlasti si je opomogel tudi naš Trst. Pogled na karto nam pravi, da gre pogled iz Trsta na poti proti jugu naravnost proti Sueškemu prekopu. Delnice prekopa, ki so bile prej vse v rokah Francozov in egiptskega vladarja, so prešle polagoma tudi v roke Angležev, ki so sedaj gospodarji prekopa. Delnice nesejo včasih tudi do tisoč odstotkov na leto! Spor Italije z Abesinijo je prinesel družbi, ki upravlja prekop, zopet ogromne dohodke.

19. nov. 1808 je bil rojen Janez Bleiweis; umrl je 29. nov. 1881. »Leto 1848 je z marčno revolucijo prineslo tudi Slovenem politično in kulturno svobodo, ki je rodila celo vrsto kratkotrajnih časnikov in časopisov. Ta doba je označena po delu za narodno prebujo in izobrazbo slovenskega ljudstva. Vodja tega dela pa je bil Janez Bleiweis, urednik »Novic«, strokovnega rokodelskega-kmetijskega lista. Svoboda je imela velik vpliv tudi na razvoj slovenskega slovstva, ki se je v tej dobi obogatilo z novimi pesniškimi vrstami, z novelo, romanom, črtico in dramo. Zbirali so še nadalje narodno blago, slavili narod in budili narodno zavest. Bleiweis je bil voditelj starejšega prerodnega rodu. »Novice« so skoraj 20 let vodile slovensko slovstvo v čisto poučni smeri. Njih pomen je velik, ker so: 1. združile vse slovenske pisatelje, ki so bili dotlej brez glasila; 2. zedinile Slovence vseh pokrajin okrog enotnega knjižnega jezika in črkopisa; 3. širile veselje do branja in s tem slovensko zavednost.«

20. nov. 1813 je bil rojen veliki jezikoslovec Fran Miklošič; umrl je 7. marca 1891. Bil je pravi duševni velikan in je užival mednarodni sloves. Slovenskemu imenu je mnogo koristil. V Ljubljani ima spomenik na Trgu kralja Petra.

23. nov. 1747 je bil rojen baron Žiga Zois. »Valentina Vodnika, ki je bil po prvih poskusih utihnil, je ponovno navdušil za slovensko delo največji podpornik in voditelj prerodnega dela, baron Žiga Zois.« Zois se je zanimal za vse, kar je bilo s slovenskim jezikom in slovanstvom sploh v zvezi, in ga moremo šteti med največje naše dobrotnike. Kako naravnost genljivo je na primer pismo, ki ga piše Vodniku 20. marca 1794 in v katerem govori o Linhartu, Kumerdeju, o slovnici in slovarju, o zemljepisu in pratiki itd.

26. nov. 1800 je bil rojen Anton Martin Slomšek, poznejši škof lavantinski; umrl je 24. septembra 1862. Ze kot bogoslovec v Celovcu je učil

Ne vemo ne ure ne dneva...

V zadnjem času je »KARITAS« izplačala cele zavarovalne vsote ob smrti sledečih članov in člank:

- Vest Ljudmila, Stražišče pri Kranju 236;
- Pavlec Peter, Studenci pri Mariboru, Slomškova 8;
- Zorko Franc, Brengova 76, p. Sv. Anton v Slovenskih goricah;
- Božiček Franc, župnik v Kamnici pri Mariboru;
- Hufnagel Matilda, Breg 6, p. Stražišče pri Kranju;
- Zaje Matevž, Trbovlje 65;
- Lenko Marija, Breznica 40, p. Prevalje;
- Ambrožič Marjana, Breznica 1 pri Škofji Loki;
- Marolt Ana, Izlake 19, p. Medija—Izlake;
- Zemljčič Julijana, Ljubljana, Celovška 62-II;
- Munih Ivan, Vrhovo 4, p. Radeče pri Zid. mostu;
- Gorjanc Antonija, Ljubljana, Cesta na Loko 18;
- Jereb Marija, Trebnje 3;

- Kalan Franc, Kamna gorica 49;
- Germšek Melhior, Križe 47, p. Podsreda;
- Faganel Leopold, Ljubljana, Kongresni trg 2;
- Markizetti Janez, Slov. Javornik 36;
- Slivnik Marija, Hrušica 52, p. Jesenice;
- Stine Franc, Ljubljana, Vodovodna cesta 78;
- Weilgony Ana, Ljubljana, Hrenova 7;
- Tratnik Stanislava, Celje, Zagrad 79, je bila brezplačno zavarovana, ker so njeni starši zavarovani za posmrtno.

V septembru 1937 se je prijavilo v »KARITAS« 606 novih zavarovancev.

»KARITAS«.

Ni se mu posrečilo. »Koga peljejo z rešilnim avtom?« — »Starega Mohoriča, ker je hotel svojo ženo pretepesti.«

V blaznici. Prvi bolnik: »Poglej tam onega — popolnoma je blazen. Govori, da je Napoleon.« — Drugi bolnik: »Siromak! Napoleon sem vendar jaz!«

Profesorska. »Gospod profesor, kosilo Vas čaka!« — »Kar potrpi naj en trenutek v predsobi, takoj pridem.«

Srečen zakon. — »No, kako se počutiš v zakonu?« — »Izborno! Od dne do dne postajam mlajši. Kakor v svojih otroških letih kadim sedaj zopet skrivaj.«

Ne muči se pri iskanju enega izraza predolgo. Ako ti takoj ne pade v glavo, pojdi dalje in poišči izraz, ki ti je bolj znan. Sproti pa črtaj zloge, ki si jih že porabil. H koncu ti bo potem lahko najti še manjkajoče besede.

Če vse prav rešiš ter najdene besede po gornjem vrstnem redu zapišeš drugo pod drugo, ti prve povedo važno vprašanje in odgovor na vprašanje.

Rešitve pošljite najkasneje do 30. novembra t. l. na naslov: Uredništvo »Naše moči«, Ljubljana, Miklošičeva cesta 19. Deset izžrebanih reševalcev bo dobilo po eno lepo vezano slovensko knjigo.

Plačuj premijo samo z našimi čekovnimi položnicami! Pazi na številke čekovnih računov, ki so:

za požar 10.717, 10.718,

za življenje 11.564,

za Karitas 16.373,

za male branše (vlom, kolesarji, nezgode, jamstvo, kasko, zvonovi) 17.174.

Zena — srce doma

Marsikateri možakar se jezi na oni znani izrek, da žena podpira v hiši tri ogle, in modruje: »Ves dan delam, se mučim in trpim, vse samo zato, da bi ženi in otrokom oskrbel prijetno stroho in dobro hrano. Kaj je ženino delo v primeri z mojim! Bedak je bil tisti, ki je prvi znil ono o treh oglih, ki jih žena podpira!«

Pa možakar vendar le nima prav. Predvsem je napram ženi hudo krivičen. Ali ne vidi, kako je žena zjutraj prva na nogah in kako zvečer poslednja misli na počitek? Med jutrom in večerom pa je vse polno dela, neprestanega dela, drobnega, na videz neproduktivnega dela, pa vendar prav zaradi svoje pestre enoličnosti težkega dela. Pa pomislimo še na bolečine ob rojstvih, na skrbi ob dojenčku, na dejansko ljubezen do otrok sploh, potem se bo šele pokazalo, da je žena resnično srce svoje družine.

Ni vsaka žena taka. Marsikatera je v hiši moreča slana, namesto da bi bila blago sonce. Marsikatera je bodeča osa in ne marljiva čebela. Marsikatera je bolj moreči strup za veselo družinsko življenje in ne vse oživljajoče in vse prajajoče srce.

Te druge žene rade tarnajo, kako je mož pust, siten, z ničemer zadovoljen. Morda je res. A največkrat zato, ker mu je dom po ženini »zaslugi« odvraten. Žena je ono bitje, ki veže moža na dom ali pa mu dom prisukti. Kako naj bo mož vesel in prijazen, če dom ni hiša snage, reda, sonca in topline! Tudi najpreprostejša hiša, tudi najskromnejši dom zmore eno, da namreč vlada v njem snaga, red. Tudi najskromnejša jed diši prijetno, če se ji pozna, da je pripravljena s skrbjo, ljubeznijo in obzirnostjo.

Koliko več resnične sreče bi bilo po naših domovih, če bi sleherna žena vedela, da je njen poklic biti — srce doma!

Varečevanje je edina pot do blagostanja

Slovenski narodni pregovor pravi: »prazna mošnja — figov možk«. Pa je veliko resnice na tem. Kar zamislite se, da vam jutri zmanjka tal, da pridete od vse, kako bi s tistim trenutkom padla vaša samozavest. Gotovo imate v neposredni bližini dovolj primerov, ko iz popolnega moža, odločnega, že kar oholega, postane gospodarski slabič, okolici v pomilovanje, sebi v nesrečo, ker je prišel udarec — pa ni bil nanj pripravljen.

In kar je pri enem, velja za vse, za cel narod. Vsi moramo stremeti vedno za tem, da vse nepričakovane udarce usode že v naprej odbijemo ali vsaj oslabimo. Le narod, ki se zaveda, da je treba zbirati v debelih letih za črne dni, je in ostane borben, gospodarsko poln poleta, žilav in dosleden v borbi za boljše bodočnost.

Slovenec smo bili v tem gotovo med prvimi. Smo bili pravimo! Še do nedavna smo veljali kot narod gospodarsko močno podkovan, pa brez tuje pomoči in brez tujega kapitala. Samo znana slovenska pridnost in velika varčnost sta nam dali ta sloves, nam samim pa voljo, borbenost in samozavest.

In danes? Z nesrečno gospodarsko krizo, z zaporami pri denarnih zavodih in naših zadrugah je položaj oslabilen. Nič več se ne štedi tako kot nekdanj, denar se drži neploeden doma, da nič ne donaša, pač pa zavira obtok, ki daje delo, zasluzek, promet in prospeh.

Ali je to modro, ali je to pametno? Če vam na zledeneli poti zdrsne ali se vsedete na tla in čakate spomladi, da zgine led! Kaj ne stopate dalje prav tako, če ne še bolj odločno, pa bolj krepko in oprežno! Zakaj naj bi bilo v gospodarstvu drugače?

Najtežji časi so že za nami. Novi upi vstajajo tudi v našem gospodarstvu. Denar pri hranilni-

cah ni zgubljen, le rabiti ga ni mogoče. Naj ostane kot rezerva za kasneje, saj bo vedno dobrodošel. Zaupanje ne sme biti omajano, v kolikor je — ne po krivdi nas samih — popravimo na drugi strani.

Vzajemna zavarovalnica je s svojo vzorno organizacijo, vztrajnim in poštenim delom napravila ogromno za naš narod. Danes stoji kot mogočen v živo, nepremagljivo skalo vsekan svetilnik na razburkanem morju, mirno, odločno, s polnimi načrti, da z neomajnim zaupanjem, ki ga uživa v narodu, zopet vkleše oni osnovni temelji, ki je predpogoj za ves nadaljnji razvoj t. j. da zopet privzgoji omajani smisel za štednjo.

V ta namen je ustanovljena Kreditna zadruga sodelavcev V. Z., ki ima veliko nalogo, da s svojimi številnimi zastopniki propagira smisel in živo potrebo štednje med narodom. Ustanovitelji gotovo upravičeno računajo, da jim bo z več kot 400 uradniki in zastopniki, ki so se s svojim vestnim in vztrajnim delom pokazali že pri izgradnji Vzajemne, uspela tudi ta plemenita zamisel.

Vrniti žele narodu pomirjenje tudi v tem oziru. Ustanovljena je zadruga, ki že v polnem teku posluje in katere glavni namen je, da denar, ki leži doma, pride zopet do plodonosne, varne naložbe ter od tam v promet, ki je najboljši znamenec boljših časov.

Mi želimo novoustanovljeni zadrugi polno uspehov, tako vidnih in vzornih, kot jih je V. Z. sama dosegla. Na vsakem posamezniku pa je — ali bo razumel klic, da današnji čas zahteva ne brezdelje in zapravljjanje, temveč vztrajno delo in štednjo.

Vse informacije lahko dobi vsak pri zastopniku V. Z.

O znižanju požarne premije

Vsakdo ve, da se v trgovini cena blagu menjava. Če je mnogo blaga iste vrste na prodaj, a zanimanje majhno, cena blagu navadno pade. Narobe pa, če je blaga malo, povpraševanje po njem pa veliko, se cena blagu dviga.

Vse drugače je pa v zavarovanju. Tu je cena stalna in ni mogoče nič barantati ali »glihati«. Cena je dogovorjena in sklenjena in mora držati v vseh prilikah, bodi jesen ali pomlad, naj gre za bogataša ali manj premožnega.

Nič ni prav, ko nam pišete in grozite z odstopom, češ vsi jenjajo s ceno, samo zavarovalnica ne. Vsakomur je mogoče dopovedati in cenno zbijati, le zavarovalnica ima gluha ušesa in trdo srce. Da si bova na jasnem in da si ne boste s praznim razmišljanjem grenili veselja, ki Vam ga sicer zavarovanje daje, se pomeniva na kratko o tej vedno enaki in »dragi« premiji (sekurancu).

Cena, za katero ste sklenili z zavarovalnico pogodbo, se imenuje premija. Vi ste prevzeli dolžnost plačevanja skozi gotovo dobo, zavarovalnica je prevzela za isto dobo jamstvo, da Vam povarna morebitno škodo. Določevanje cene zavarovanju odnosno višine premije ni odvisno od cene blaga na trgu in višina premije s tržno ceno blaga ni v nobeni zvezi. Premija se namreč določa iz števila in obsega požarnih škod, ki na gotovem ozemlju in v gotovem časovnem razdobju nastanejo. Ako število požarnih škod za stalno pade, se požarna premija zniža in obratno.

Premija je v primeri z jamstvom zavarovalnice dokaj nizka. Pomislite! Ako si zavarovan za 20.000 din in znaša letna premija 200 din, boš v teku 50 let vplačal šele polovico, dočim vsak trenutek lahko nastane škoda nad 20.000 din. Komaj dva rodova bi vplačala to, kar bi prejel za odškodnino. Ali določneje: po večini so vsa izplačila škod neprimerno višja od vplačanih premij. Da pa zavarovalnica kljub temu še napreduje, je razumeti iz tega, ker je število članov ogromno in pogori komaj vsakemu desetemu, dočim premijo plačujejo vsi.

Premija je pri vseh zavarovalnicah enaka. Po dogovoru med zavarovalnicami (tkzv. tarifnem sporazumu) ni dovoljeno določiti cen za premijo spreminjati. Znani so primeri, ko je zavarovalnica zaradi prenizke premije propadla in s tem

svoje člane znatno oškodovala. Celotna državna oblast je uvidela škodljivost podtarifiranja in je s posebnimi zakonskimi odredbami zaradi zaščite zavarovancev določila, da se morajo vse zavarovalnice strogo držati premij, ki so v odobrenih cenikih določene. Ta določila imajo namen, da preprečijo zaradi prenizkih premij vsak polom posameznih zavarovalnic, s katerim bi nastala ogromna škoda za zavarovance.

Razume pa se, da je v težkih časih plačilo vsakega še tako nizkega zneska težavno. Posebej plačilo požarne premije, ki, dasi je v primeri z jamstvom malenkost, vendar pomeni za plačnika breme, tem večje, ker predstavlja nekaj, kar ni vidno, niti občutno vse dotlej, ko se oglasi nesreča in potreba. Zato se kaj pogosto in rado zgodi, da se plačilo premije zavlačuje in odlaš mesece in leta. Tako se dolžnost odriva naprej in naprej, dolg raste in rodi nove stroške, premija se kmalu podvoji in celo potroji.

Pomni! Premija je najcenejša, ako je takoj ob zapadlosti plačana. Čim se plačilo zavlačuje, se podražuje. Opomini stanejo, ker je z njimi delo in poštena. Tožbe, pravljanja in odvetniki so silno dragi, ker so takse visoke. Premija, ki ni pravočasno plačana, prekinja zvezo z jamstvom in izpostavlja zavarovane v nevarno in težko stališče. Zgodi se, da pride požar najraje prav v tem »praznem« času, ko premija ni plačana in škoda ni zavarovana. Zato vsak, ki plačilo premije zavlačuje, svojo premijo sam podražuje. Noben zamuđenik in neplačnik tedaj nima razloga, da ugovarja visoki in pretirani premiji, ko pa jo sam vedoma podražuje in viša.

To je bilo potrebno povedati, ko govorimo o znižanju požarne premije.

Pa vendar: tudi plačilo tiste premije, ki jo takoj odrajtamo in je brez vseh mogočih zamudnih in pravnih stroškov, nam dela precejšnje težave. Tudi to premijo bi hoteli znižati! Višina jamstva naj ostane, premija naj se pa zniža!

Prav! Tudi to bova uredila, ako mi v mislih sledite.

Prvo: zamenjajte slamo z opeko! Vi imate skedenj, krit s slamo, hišo z opeko. Veste, da je slama za požar bolj nevarna kot opeka. Nevarnost požara skednja je tedaj večja

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

Novo in oproščene vloge

Din 149.000.000*

so vsak čas

in brez omejitve izplačljive

Za vse vloge jamči

MESTNA OBČINA LJUBLJANSKA

od požara hiše. Premija pa predstavlja nevarnost ali učeno povedano: riziko predmeta, ki je zavarovan. Zato je premija za nevarnejši predmet večja od manj nevarnega. Poglejva v Vašo polico in vidiva, da plačujete od skednja po 12 din od tisoča, od hiše pa po 3.50 din od tisoča. Torej je razlika štirikratna. Zdaj pazite: premijo si lahko Vi sami štirikrat znižate, ako slamo na strehi skednja zamenjate z opeko.

To je en način. Pa ni tako težak! Vi kot dober gospodar, si boste vsako jesen, ko kaj izkupite, prihranili nekaj denarjev in jih obrnili v popravilo, obnovitev ali dograditev Vaših poslopij. Tako pride ob priliki na vrsto tudi prekritje strehe.

In tako naprej, še polno primerov, ko lahko Vi sami premijo znižate. Naštejmo jih samo nekaj:

Plačaj premijo vedno točno v znesku, ki je napisan na položnici! Drugače boš plačal premalo, dobil boš opomin in novo položnico ter priračunane nove stroške!

Prazen prostor. Profesor: »Kaj razumete pod pojmom prazen prostor?« — Dijak: »Prazen prostor, prazen prostor — vem, saj znam, samo pomniti se ne morem, verjemite mi, gospod profesor, da imam v glavi —«

previsoko in pretirano zavarovanje je nesmotrno —
zavarovanje samo strehe je drago in nepopolno —
razmejitev podstrešij s požarnim zidom je nujno in se obnese —
zavarovalna pogodba za 10 let je za 10% cenejša od enoletne —
skupno plačilo za 5 let je cenejše za 20% od enoletnega —
celoletno plačilo je cenejše za 3% od polletnega.

O vsem tem se bo še pisalo v »Naši moči«. Ako pa Vi hočete še kaj več, se oglasite pri našem zastopniku in skupno uredita Vaše zavarovanje, da boste z njim ostali vedno zadovoljni in ne boste tožili o dragi premiji.

Nauk za služkinjo. Gospa: »Manca, tule v časniku berem nekaj, kar je tudi za Vas dobro. Pišejo namreč, da je v Južni Ameriki vihar v desetih minutah pometel celo mesto s tal. Vi pa eno samo sobo celo uro pometate!«

V vseh zadevah zavarovanja se obračaj edino le na krajevnega zastopnika Vzajemne ali naravnost na Vzajemno zavarovalnico v Ljubljani!

**Kauče
otomane
modroce**

poceni in solidno
izdeluje
Ivan Habič
tapetnik
Ljubljana
Poljanska cesta 17

Sprejemam
popravila!

Sejmi v novembru 1937

(Po Mis. koledarju.)

V novembru: 2. na Jesenicah na Dolenjskem, na Mirni, v Cerknici, v Vitanju; 3. v Zagorju ob Savi, v Razkrižju pri Ljutomeru, v Pišecah; 4. v Preski pri Medvodah, v Št. Lenartu pri Laškem, v Konjicah, v Št. Pavlu pri Preboldu; 5. v Krškem in Beltincih; 6. v Velikih Laščah, v Mengšu, na Vrhniki, na Jesenicah na Gorenjskem; 8. v Ljutomeru; 10. v Slovenjgradcu, v Puconcih; 11. v Moravčah, Dobričah, Št. Gothartu, na Bučki, pri Fari, na Igu, v Laščah, Srednji vasi (Bohinj), Poljanah (Kranj), v Spodnjih Gorjah, v Laškem, v Marenbergu, pri Sv. Mohorju (Podčetrtek), v Ormožu, v Oplotnici, v Šmartnem ob Paki, v Cankovi; 12. novembra v Bučehi vasi in tudi v Šmartnem ob Paki; 15. v Grahovem, v Dolenji vasi pri Ribnici, v Poljčanah, na Vranskem, v Gornji Radgoni; 16. v Bogojini; 19. na Raki na Dol., v Podredu, Slovenjgradcu, Št. Juriju ob juž. žel., Ljubnem; 21. v Hotedrščici, Podčetrtku, pri Sv. Barbari v Halozah, pri Št. Juriju ob Taboru; 22. na Jesenicah na Dol.; 23. v Mojstrani, v Št. Lovrencu na Temenici, v Slov. Bistrici; 24. v Teharjih; 25. v Skofji Loki, Domžalah, Stični, Krškem, Gradcu (Črnomelj), v Ptuj, Dobju, Lembergu, Ločah pri Poljčanah; 28. v Dolnji Lendavi in Prosenjakovcih; 30. v Kočevju, Zeleznicah, na Planini, v Tržiču, Turjaku, na Vačah, v Celju, pri Sv. Andražu nad Ptujem, v Rogatcu, v Veržeju; poned. po Vseh svetnikih v Višnji gori, na Lesičnem pod Pilštajnom; poned. po vernih dušah v Št. Jerneju (Kostanjevica) sv. Lenarta dan v Kropi, v Brežicah, na Rečici ob Savinji, pri Sv. Lenartu v Slov. goricah, pri Novi cerkvi, v Sevnici na Dravi, v Št. Vidu pri Ptuj, v Peklu pri Poljčanah, v Št. Lenartu pri Zabukovju nad Sevnico; poned. pred sv. Martinom v Braslovčah; soboto pred sv. Martinom v Št. Vidu pri Stični, v Ponikvi; poned. po sv. Martinu v Šmartnem pri Litiji (živ. in kram.), v Radečah pri Zidanem mostu; torek po sv. Martinu v Metliki; dan pred sv. Leopoldom v Gomilici; poned. pred sv. Katarino v Šoštanj; ponedeljek pred sv. Andrejem v Št. Rupertu.

Vaše zavarovanje poteka.

Ali ste se že oglasili pri zastopniku Vzajemne zaradi obnovitve?

Ilustracije in klišeji

dajo reklamni žele pravo lice. — Za reklamo v visokih nakladah uvažujte le offsettisk, ki je danes najcenejši!

Kamenotiske Knjižgotisk
Bakrotisk e Klišarna
Litografija e Offsettisk

**JUGOSLOVANSKA
TISKARNA
LJUBLJANA
KOPITARJEVA UL. 6**

GEPELJ ležeči, v popolnoma dobrem stanju
proda
Bohinc Valentin, kolar, Žiganja vas 30
p. Križe na Gorenjskem.

Utrujenost in počivanje

Vsakdo ve, da mora človek imeti čas za delo in čas za počitek. Človek gre zjutraj krepak in čil na delo, a čim dalje dela, tem težje mu gre delo od rok, pa naj bo to delo duševno ali ročno. Če delo traja predolgo, nastopi popolna onemoglost. Mišice so brez moči, hod je težak, oči se kar same od sebe zapirajo. Človeka mine glad, edino želja po mirovanju je živahna.

Kaj povzroča utrujenost, o tem vladajo med učenjaki še kaj različna mnenja. Dolgotrajna opazovanja pa govore za to, da nastajajo po duševnem in telesnem delu v človeškem telesu posebni strupi, od katerih najvažnejša je mlečna kislina. Ta nastane iz sladkorja, ki je eden glavnih virov telesne moči. Z zmanjševanjem grozdnega sladkorja po tako zvanem »zgorevanju« dobivajo mišice za delo potrebno moč. Med počivanjem se zaloga sladkorja spet dopolni. Pri tem igrajo važno vlogo fosfornokisla soli. Ako te soli telesu umetno dovajamo, se delovna moč telesa znatno poveča.

Strupi, ki povzročajo utrujenost, se nabirajo v celicah možgan in hrbtnjače ter na te organe vplivajo, da postanejo dela manj zmožni. Tudi v mišicah je tako strupi najdejo pot. Zanimivo je, da se včasih utrujenosti skorajda ne zavedamo. Hribolazec, ki je dejansko že ves izčrpan, naenkrat ne čuti utrujenosti, če mu preti nevarnost. Ako človeka zajame strah, na mah izgine utrujenost. Četa vojakov, ki se komaj še vleče, kar oživi, če se naenkrat oglasi godba, ki igra korajžen marš. Čim pa nevarnost mine, čim se strah izgubi, čim godba utihne, začutimo, kako smo še silneje utrujeni.

Zdravilo za utrujenost je počitek, oddih. Naloga počivanja je dvojna: na eni strani je treba odstraniti iz telesa snovi, ki povzročajo utrujenost, na drugi strani pa morajo priti do besede poživljajoče in krepilne snovi. To delo opravlja kri. Najučinkoviteje se ta preporod vrši v spanju, ki je najpopolnejša oblika počivanja.

Že Shakespeare pravi o spanju, da je kopel za ranjene napore, balzam za bolne duše, izdatna jed pri pojedini prirode, najbolj hranljivi užitek pri obedu življenja. Kdor se čudi, če človeštvo tretjino svojega življenja prespi, temu so neznanne skrivnosti življenja, v katerem je smotno menjava gibanja (tudi duševnega) in počivanja eno temeljnih pojavov.

Svež in ves nov se človek zjutraj prebudi. Nekoliko zaspanosti preženemo pri umivanju in oblačenju. Pri živčno bolnih ali razdražljivih je to nekoliko drugače. Oni se pozno zbujajo in se le počasi in težko »zbrihtajo«. Sele po več urah so taki ljudje za delo povsem sposobni, na večer pa so celo prav živahni in podjetni.

Potreba po počitku in spanju je pri različnih ljudeh kaj različna. Otroci spijo največ, starci najmanj. Zenske spijo mnogo rahleje in sanjajo več kot moški. Zato pa morajo spati dalje kot moški. Njih sanje so tudi mnogo živahnejše. S staranjem pojemava tudi sanjanje.

Kakorkoli je že, spanje in počitek sta človeku nujno potrebna. Velika krivica je tedaj, ako delodajalec vprega uslužbenca tako, da mu za počitek manjka časa. Pa tudi nespametno je tako ravnanje. Utrujen uslužbenec more namreč celo v daljšem času opraviti le del tega, kar bi z lahkoto, večjo temeljitostjo in dovršenostjo opravil, če bi bil spočit. Tudi v tem je tedaj znaten del socialnega vprašanja.

Božena Kump

dent. tehn. - zobotehn.

Ljubljana, Šelenburgova ul. 1

Pred sodiščem. Sodnik priči: »Ko sta se obtožena obdelavala s stoli, kako da niste poskušali ju umiriti?« — Priča: »Sem mislil, a ni bilo tretjega stola pri roki.«

*

»Možiček, berač je bil tu; dala sem mu lubo in dinar.«

»Je juho pojedel?«

»Pojedel, seveda!«

»No, potem je dinar pošteno zaslužil.«

5²

Se 50 novih nagrad!

ZAKAJ OBJAVLJAMO SLIKO IZ 10. ŠTEVILKE »NAŠE MOČI« SE ENKRAT?

Ker je mnogi, nevajeni takih stvari, ne znajo pravilno razrezati in je potem seveda tudi ni mogoče pravilno sestaviti. Pazite tedaj! Če sliko pravilno razrežete, morate dobiti sedem kosov, katerih stranice so ravne. Zato vzemi najprej v roke ravnilo in svinčnik ter si zariši črte, po katerih boš strigel. Ako tako delaš, je nemogoče zgrešiti. Sestavljanje slike je nato otročje lahko.

SESTAVLJENO SLIKO NALEPI!

Za to ni potreben trd karton, temveč navaden bel papir. Lepi pa tako, da se ne bo potem v kuverti vse sprijelo. Pa tudi tako lepi, da bo lep res držal. Če nimaš drugega, napravi si lep iz moke in vode.

PODATKE PIŠI LE NA HRBTNO STRANI!

Nekateri prilagajajo posebne listke s podatki. Ti listki se lahko porazgubijo. Čim si sliko sestavil in nalepil, obrni in na hrbtni strani napiši čitljivo:

1. Tvoje ime in priimek.
2. Tvoj poklic.
3. Katerega dne, meseca in leta si rojen?
4. Kje stanuješ (vas, ulica, hiš. številka, zadnja pošta)?
5. H kateri polici tekmuješ? Številka police.

Kdor ne napiše vseh teh podatkov, pri tekmovanju ne pride v poštev.

KAKO ODPOŠLJEŠ REŠITEV?

Rešitev oddaj krajevemu zastopniku Vzajemne zavarovalnice ali pa jo pošlji v zaprti kuverti na naslov: Uredništvo »Naše moč« v Ljubljani, Miklošičeva cesta 19 — in na noben drugi naslov ne.

Po vaši vasi se klatijo neznanci, ki se izdajajo za naše odposlance ter hočejo za nas pobirati denar. Pokažite jim vrata!

Na letovišču. — »Natakar!«
— »Prosim, gospod?«
— »Ali imate razen piva še druge tople pijače?«

KDO NE MORE TEKMOVATI?

1. Kdor ni zavarovan.
  2. Kdor ni plačal ali ne bo plačal do 10. decembra t. l. vseh premij, ki jih je v letu 1937 ali prej dolžan plačati za katerokoli zavarovanje pri Vzajemni zavarovalnici.
  3. Uslužbeni Vzajemne zavarovalnice.
- Ni tedaj prav, če pošlje rešitev sin ali hčerka, zavarovan pa je oče. Sin pač lahko za očeta stvar spiše, ne more pa sam tekmovati in zato tudi ne navajati svojih podatkov.

KAKO POTEKA TEKMOVANJE?

Ko to pišemo, dospevajo šele prve rešitve. Izmed kakih 2000 rešitev sta bili doslej le 2 napačni in sta romali v koš. Seveda so pa romale v koš tudi rešitve onih, ki so nalepili na kuverto premalo znamk. Na splošno lahko trdimo, da takega zanimanja še kmalu ni katero tekmovanje vzbujalo v najširših krogih kot naše.

ZATO PA RAZPISUJEMO NOVE NAGRADE.

Poleg 19 nagrad v ceni 15.000 din razpisujemo danes še 50 tolažilnih nagrad. Kot nagrado bomo podarili vsakemu od izrebanih po eno lepo vezano knjigo v vrednosti do 40 din. Tako bo skupno v decembru 69 srečnikov, ki bodo prejeli od »Naše moč« za božične praznike lepa darila.

KDO BO MED SREČNIKI?

Nekateri nam skupno z rešitvijo pošiljajo tudi opis svojih razmer in pišejo, kakor da bi od nas bile odvisno, kdo bo med nagrajenci. Sami iskreno želimo, da bi bila sreča pametna in naklonila nagrade res potrebnim. Tega bi bili tudi gotovo vsi člani Vzajemne zavarovalnice veseli. A žreb je slep. Na kogar bo padel, tisti bo dobil. To tedaj ni od nas prav nič odvisno.

Ni je iskal. Mati: »Sinko, kaj pa iščeš?«
Janezek: »Nič, mama!«
Mati: »Nič? Ta je v škati, v kateri je bila včeraj čokolada.«

Potrdila o plačilu premij (pobotnice, odrezke položnic) skrbno spravljaj, ker jih boš morda še potreboval. Najbolje, če jih sproti lepiš v polico!

Zlatorog OVOTERPENTINOVNO MILO

Prepričanje gospe Ivanke.

Dobra ali zanikrna gospodinja se najlažje spozna po njenem perilu. Vsaka gospodinja ima dandanes lahko lepo belo, pa trdno perilo. Seve ga mora prati le s terpentinovim milom Zlatorog, ki ima: 1. veliko izdatnost, 2. nedosežno čistilno moč, 3. daje obilno gosto belo peno in 4. deluje obzirno in hitro.

Tudi tebe lahko še danes ali jutri doleti podobna nesreča

Teško je življenje v hribih. Pred zoro vstaneš in se trudiš in garaš do noči. Narava je skopa in le s trdim delom izsiliš iz nje najpotrebnejše za sebe in svojo družino.

Pa tudi lepo je življenje tam gori. V trudu in delu si le sam svoj gospodar, na svoji zemlji. Da le ni nesreče v hiši, pa se preživljaš.

Tako je živel Aberšek Zdravko iz Št. Vlada nad Valdekom. Delala in trudila sta se z ženo za družino. Prišla je nesreča. Mož si je zlomil nogo sredi najhujšega dela, moral je v bolnišnico. S skrbjo in ljubeznijo je mislil na ženo, kateri so se iztekale ure. Vesel je bil poročila, da je žena konec julija povila dvojčke. V tem veselju je pozabil na bolečine v svoji nogi. Veselje pa ni bilo dolgo. Skoraj ohromel je dobil od doma nad vse žalostno vest, da mu je pogorela domačija. Kar na lepem sredi popoldneva, ko so bili na delu, je pogorelo mogočno gospodarsko poslopje s hlevi in skednjem. Od gospodarskega poslopja se je vnela še hiša. Od ponosnega doma na hribih ni ostalo ničesar. Še mogočna lipa pred hišo je vsa ožgana in se bo komaj izcelila.

Poleg zaupanja v Boga in v dobre ljudi

so mu ostale še police od zavarovalnic. Z njihovo pomočjo upa, da mu bo mogoče v doglednem času obnoviti dom, da bodo imeli njegovi streho in da se mu ne bodo izgubili po svetu kot brezdomci.

Najbolj točno, varno in zanesljivo plačaj premijo s a m pri poštnem uradu!

Mimica Konič:

Mlin nad Savo

(Nadaljevanje.)

III.

V letu tisoč štiristo osem in štiridesetem so krožile čudne vesti nad pokrajino in mestom. Vse je živelo v pričakovanju nečesa strašnega, kar bo pretreslo deželo do temeljev.

Januar je mirno potekal, brez posebnih dogodkov. Mlinar Jurko je sedel na stopnicah pod pajkeljnom, presipaval žito iz mehov, vsipaval proso v stope, zraven pa gospodinjal in stregel bolni materi. Premnogokrat je nameraval naravnost vprašati mater, naj mu pove tisto zgodbo o tovarniku Venclju. A materine oči so zrle tako čudno, skoraj žalostno v sina, da mu je vedno zastala beseda v grlu. Prej ali slej tako pride čas, ki mu bo razjasnil vse.

Tine je bil malokdaj doma. Prišel je in odšel. Včasih je začel Jurko pogovor z njim, a dolgo jima pomenek ni nikoli teknel. Tine je govoril o veselem življenju, Jurko mu je govoril o samih resnih stvareh in to Tinetu ni prijalo. Često je rekel bratu:

»Rad te imam, Jurko, a razumeti te ne morem. Midva sva si tako različna, kakor noč in dan.«

O ljubezni je Jurko samo enkrat poskusil govoriti s Tinetom, a se je zaveril, da mu tega čustva ne bo nikdar več omenil. Tine se je norčeval iz njega, ker se »lovi za ženskim krilom«, in mu povedal, da se on za ženske toliko briga, kakor za predlanski sneg. Jurko je umolknil in žal mu je bilo brata, veselega lahkoživca.

Na dan spreobrnjenja svetega Pavla, pet in dvajsetega prosinca, je bilo vreme tako lepo, kakor že zdavnaj ne. Tineta zopet ni držalo doma, hotel si je poiskati vesele družbe.

Jurko je sam delal v mlinu, roj misli mu je hodil po glavi. Odprl je zaprašeno okno in mrzli, toda svetli sončni žarki so pohiteli v mlin. Begali so po prašnih tleh in prepodili zlokobne sence. Te sence! Jurko se jih je skoraj bal. Spomladi in poleti je bilo v mlinu vse sončno, svelo, prijazno. Ko pa je prišla jesen, tedaj so odnekod začele prihajati mračne sence. Čim krajši so postajali dnevi, več jih je bilo. Ko je prišla trda

zima, jih je bil ves mlin poln. Ob večerih, ko je Jurko sameval pod pajkeljnom, so se vzele tam iz kotov, priplazile so se k njemu in mu drugovale. Prav v srce so se mu splazile in se vsedle vanj. Zali mlinar je tedaj upiral črne oči v zaprašena tla in nevesele misli so mu šle po glavi.

Danes pa je bilo vse sončno, vse svetlo, mračnih senc ni bilo nikjer. Svetloba v mlinu je postajala vse močnejša. Jurko je utihnil, neznana groza mu je stisnila srce. Zdelo se mu je, da voda nič več ne šumi, skozi okence pa je lila bledorumeni luč. Gledal je tisto prečudno svetlobo in imel občutek, da je nebo nekam izginilo, mlin se je odtrgal od tal in plava v tistih rumenih žarkih.

»Jurko!« Bil je materin glas, ki ga je klical.

Mlinar je planil v hišo, pa obstal na pragu, kakor bi treščilo vanj. Izba je bila vsa zalita s tisto strahotno svetlobo. Mati je ležala na postelji in drgetala v vročici.

»Sin moj, pojdi sem, tako me je groza,« so šepetala njena usta.

Mlinar je stopil k materi in jo prijel za tretajočo roko. Drug v drugega sta upirala prestrašene oči. Nenavadna svetloba je začela ponehavati in je izginila popolnoma.

»Hvala Bogu,« je vzdihnil Jurko.

Ali še preden je dogovoril, je začutil silno bobnenje, kakor bi se bližalo tisoč težkih jezdec. Zdelo se je, da prihaja vedno bližje. »Kaj je to?« so šepetale njegove posinele ustnice. Ali še preden si je vedel dati odgovora, se je tudi mlin strahovito stresel. Jurko se je opotekel in se zaletel v leseno steno, potem pa obležal na tleh. Tla so se gugala, podoba neznanega plemiča, ki je visela na steni, je padla na tla. Drugi sunek je prevrnil posteljo z bolno Mlinarico vred. Jurko ji je hotel iti pomagat, a ni mogel napraviti niti koraka. Kakor hitro je stopil na noge, ga je vrglo po tleh. Miza, ki je bila stara in trhla, se je podrla, leseni stoli so leteli po hiši. Jurko in Mlinarica sta bila v nevarnosti, da ju pobijejo.

Čez nekaj časa so se tla nehala majati. Tedaj pa je zopet pod podom nekaj strašno zabobnelo,

nad stropom je zabučalo, vsa hiša se je stresla. Stara peč se je razsula po hiši, njeni deli so ranili na tleh ležečega mlinarja. Strop je zahreščal, vse se je hotelo zrušiti. Nekaj je tako strašno zagrmelo, da je Jurko skoraj oglušil. Voda iz Save je brizgnila prav v steno in hišna okna. Jurko je obležal na tleh nezavesten.

Precej časa je minulo, preden se je Jurko osvestil. Tla so se nehala majati. Mlinarica je ležala na tleh, ob glavi je bila mlakuža krvi. Jurko je pokleknil k njej in jo začel klicati, tresti. Po dolgem prizadevanju mu je slaboten jek naznanil, da še živi. Toda še precej časa se je moral truditi, preden se je popolnoma zavedla. Sin jo je spravil v posteljo in sedel k njej.

»Kaj je bilo, Jurko?« je prestrašeno vprašala. »Potres je bil, mati, strašen potres, kakršnega gotovo še živ človek ne pomni.«

Materine oči so bile še vedno polne groze.

»Misliš, da je bil potres?«

Jurko je nemo prikimal.

»Ne, to je moralo biti nekaj drugega,« je govorila mati, kakor sama sebi. »Berač Tilen mi je v nedeljo pravil, da vsepovsod krožijo čudne govorice. Rekel je, da hodijo po deželi čudni ljudje in oznanjajo sodni dan. Saj je vendar prerokovano, da se bo na sodni dan zemlja zdrobila v prah. O, Jurko, sin moj, sodni dan se bliža.«

»Sodni dan?« je vprašal mlinar.

Pogreznil je glavo v dlani in se spomnil tistega strašnega večera, ko je prepeljal one tri neznanke čez Savo. Dobro se je spomnil Jurko, da so rekli vse trije v en glas:

»Znanilci smo sodnega dneva.«

In ko jim je mlinar oporekal, se mu niso hoteli vdati. Danes je res podobno, da se bliža sodni dan. Mlinar je gledal razdejanje po hiši in si mislil, kakšno mora biti šele v mlinu. A vsekakor je čudno, da se niso podrlle tiste strašne pečine nad mlinom in ga popolnoma strle pod seboj.

Oči bolne in na smrt prestrašene mlinarice so neznansko čudno bleščale. Gledala je sina in govorila:

»Sin, povej mi, ali obstanem pred sodbo?«

